

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Gfv.VII.30.463/2017/7.

A tanács tagjai: Farkas Attila a tanács elnöke
 . Csőke Andrea előadó bíró
 . Gáspár Mónika bíró

A felperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal

A felperes jogi képviselője:

Az alperes:

Az alperes jogi képviselője: Tordainé dr. Sztráska Erzsébet ügyvéd

A per tárgya: vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Balassagyarmati Törvényszék, 7.G.20.360/2013/21.

A másodfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Ítéltábla, 11.Gf.40.619/2016/6.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- 1 Az alperes a R. Kft. (a továbbiakban: adós) ügyvezetője volt. A 2012. január 23-án kelt ingatlan-nyilvántartási bejegyzés szerint az alperes édesapja a lakóingatlanát, melyen az alperes testvérének

devizahitel-tartozása biztosításaként jelzálogjog volt feljegyezve, az alperes két gyermekének ajándékozta.

- 2 Az adósnak 2012. május 8-tól kezdődően adórtartozása volt, melyet nem fizetett ki, ennek ellenére 2012. áprilistól részletekben összesen 8.360.000 Ft összeget adott kölcsön az alperes édesapja részére. A kölcsönt az alperes az adós mérlegében követelésként feltüntette. Az adóhatóság által végzett vizsgálat szerint a kölcsön összegét az alperes testvére által felvett devizahitel-tartozás kiegészítésére fordították.
- 3 Az adós felszámolását a bíróság a felperes kérelmére 2014. október 7-én indította meg a Céglönlönyben közzétett végzésével. A felszámoló által nyilvántartásba vett összes hitelezői igény összege 6.961.077 Ft volt.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- 4 A felperes keresetében kérte a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. § alapján az alperes felelősségének megállapítását és 6.961.077 Ft vagyoni biztosíték letétbe helyezésére kötelezését. Állította, hogy az alperes az adós ügyvezetését a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, ezáltal a cég vagyona csökkent. Az adóvégrehajtási időszakban az adósnak már fizetési nehézségei voltak, ennek ellenére pénzt kölcsönzött az édesapjának, ezzel a hitelezői igények kielégítésének lehetőségét meghiúsította. A végleges kivonás szándékát támasztja alá az is, hogy édesapja - a kölcsönvevő - ingatlana is átruházásra került, és így végrehajtás esetére sem lenne fedezet.
- 5 Az alperes kérte a kereset elutasítását. Állította, hogy nem tanúsított olyan magatartást, amely a hitelezői igények kielégítését veszélyeztette volna.

Az elsőfokú- és a másodfokú bíróság ítélete

- 6 Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes az adós ügyvezetőjeként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével látta el, és ezáltal a hitelezők követelésének teljes mértékben történő kielégítését meghiúsította. A bíróság 21. sorszámú végzésében kötelezte az alperest 6.961.077 Ft vagyoni biztosíték nyújtására a követelés végrehajthatóságának bizonytalansága miatt.
- 7 Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét és a 21. sorszámú végzését helybenhagyta, az ítélet rendelkező részét kiegészítette azzal, hogy az alperes a hitelezők követelésének teljes mértékben történő kielégítését 6.961.077 Ft összegben hiúsította meg.
- 8 Az ítélet indokolásában elsőként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges tényeket, a rendelkezésre

álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelve, helyesen tárta fel, abból pedig helytállóan vonta le jogi következtetéseit.

- 9 A fellebbezés kapcsán emelte ki a Cstv. 33/A. § rendelkezéseire hivatkozással, hogy a felperes a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet időpontját 2012. május 8-ban határozta meg, melyet az adós vitatott, álláspontja szerint az csak 2014. április 30-án állt be, amikor az adós személygépkocsiját az adóvégrehajtás keretében értékesítették.
- 10 Az ítélet tábla hangsúlyozta, a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet akkor következik be, amikor az adós a tartozásait likvid vagyon hiányában nem képes kifizetni (objektív feltétel) és erről a vezető tisztségviselő tudomást szerzett, vagy gondos eljárás esetén tudomást kellett volna szereznie (szubjektív feltétel). A fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet beálltát a tényállításoktól függően és többféle módon lehet bizonyítani. Az adott esetben nem bizonyított, hogy az alperes által hivatkozott gépjármű értékesítéséből befolyó bevétel a teljes hitelezői igényt 2012. május 8-án fedezte volna. Az alperes e körben más tényre nem hivatkozott. Az adóvégrehajtást helyesen értékelte az elsőfokú bíróság olyan tényként, amely alkalmas a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának a meghatározására.
- 11 A kölcsönszerződések nyolc esetben a végrehajtás megindulása után keletkeztek, amikor az ügyvezetőnek már számolnia kellett az adóhátralék befizetési kötelezettségével és a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet beálltával. Az ügyvezetőnek felróható, hogy az adós bevételeit nem a tartozások kifizetésére, hanem bizonytalan megtérülésű kölcsönökre fordította. A kölcsönnyújtás ugyan a mérleg szerint az adós vagyonát nem csökkenti, ugyanakkor a kölcsönt az adós ügyvezetője oly módon nyújtotta, hogy megfelelő gondos eljárás esetén számolnia kellett azzal, a kölcsönvevőtől az nem lesz behajtható. Ezen alperesnek felróható magatartással a hitelezők igényeinek kielégítési alapjában csökkenés következett be.
- 12 A vagyoncsökkenésnél azt kell vizsgálni, hogy a fenyegető fizetése képtelenség bekövetkezése után a vezető tisztségviselő felróható magatartása következményeként az aktív vagyon meghatározott összeggel csökkent-e. Jelen esetben megállapítható az adósi vagyon csökkenése. A megtérülés szempontjából bizonytalan kölcsönszerződés alapján állt elő az a helyzet, hogy az adós vagyonában olyan hátrány jelentkezett, amely miatt a hitelezőknek az érdekei veszélybe kerültek, ez pedig alkalmas a felelősség megállapításához szükséges törvényi következmény megállapítására.
- 13 Az elsőfokú bíróság a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése törvényi tényállásában megfogalmazott második tényállási elemre alapítottnak állapította meg az ügyvezető felelősségét, azaz az aktív vagyon csökkenése eredményezte a hitelezői követelések kielégíthetőségének megghiúsulását. Az alperes ezt fellebbezésében nem kifogásolta, ezért a másodfokú bíróság csak annyiban egészítette ki az ítéletet, hogy megállapította, az alperes a hitelezők követelésének teljes

mértékben történő kielégítését 6.961.077 Ft összegben hiúsította meg.

- 14 Az alperesnek a felelősség alóli mentesüléshez azt kellett volna bizonyítania, hogy valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, az adós legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. Védekezése azonban e körben a javára értékelhető állításokat nem tartalmazott.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- 15 Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte - tartalma szerint - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereset elutasítását. Másodlagosan kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését - az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően - és az elsőfokú bíróság új eljárásra új határozat hozatalára utasítását.
- 16 Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 2. § (1) és (4) bekezdésében, 3. §-ában, 4. § (1) bekezdésében és 206. §-ában, valamint a Cstv. 33/A. §-ában foglalt rendelkezéseket.
- 17 Elsőként előadta, hogy az elsőfokú bíróság nem szerezte be teljeskörűen az adós adóvizsgálatával kapcsolatos eljárás iratait, és a felszámolási iratokat. Csak ezekből lehetne egyértelműen megállapítani, hogy az adós mely időpontban került ténylegesen fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe.
- 18 Azt sem értékelte a bíróság, hogy a felperes által meghozott intézkedések eredményezték az adós teljes pénzügyi ellehetetlenülését. A felperest terhelte a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának bizonyítása. Az adós minden adónemben eleget tett a kötelezettségének 2012. március 20-án, ezért érthetetlen, hogyan állapította meg tényként a felperes, hogy az adós 2012. május 8-án már teljesen fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került. Miután az adós személygépjárművét a felperes adóvégrehajtás során 2014. április 30-án értékesítette, a tényleges fizetéseképtelenségi helyzet nem következhetett be 2012. május 8-án. Nem vizsgálta a bíróság, hogy a kölcsönszerződések megkötésének időpontjában az adósnál fennállt-e a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet.
- 19 A másodfokú bíróság elfogadta az elsőfokú bíróság hiányos bizonyítási eljárás alapján megállapított hiányos, megalapozatlan tényállását, és nem vizsgálta az alperes fellebbezésének tartalmát.
- 20 Téves az az állítás, hogy az adós elleni végrehajtási eljárás önmagában elegendő a fizetéseképtelenségi helyzet fennállásának megállapítására.
- 21 A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A Kúria döntése és jogi indokai

- 22 A Kúria a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján.

- 23 Az alperes felülvizsgálati kérelmében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése jogerős ítéletben meghatározott időpontját támadta, s a jogszabálysértéseket ennek megállapítása körében állította.
- 24 A felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy helytállóan fejtette-e ki a jogerős ítélet, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet és a fizetéseképtelenség között különbség van.
- 25 A Kúria e vonatkozásban teljes mértékben egyetért a jogerős ítéletben kifejtett állásponttal. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem azonos a bekövetkezett fizetéseképtelenséggel. Fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor alakul ki egy gazdálkodó szervezetnél, amikor az nem képes az esedékességgel kiegyenlíteni a tartozásait, függetlenül attól, hogy egyébként mekkora vagyonnal rendelkezik. A vezető tisztségviselő felelőssége pedig akkor állapítható meg az e helyzetben tanúsított magatartásáért, ha tudott a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetről.
- 26 A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése nem jelenti azt, hogy az adós egyben fizetéseképtelennek is minősülne a Cstv. rendelkezései szerint. E helyzetnek azért van jelentősége, mert ennek felismerésétől - vagy megfelelő gondosság esetén való felismerhetőségétől - kezdődően a vezető tisztségviselőnek a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével kell a vagyonnal gazdálkodnia. Amennyiben utóbb a gazdálkodó szervezet felszámolás (vagy kényszertörlési eljárás) hatálya alá kerül, a vezető tisztségviselő ezen időszakban tett intézkedései alapján felelőssége megállapítható.
- 27 A jelen ügyben az nem volt vitatott, és nem is vitatható, hogy az adósnak a felszámolás megindulásáig adótartozása állt fenn 2012. május 8-tól kezdődően. Az adótartozás megállapítását egy külön eljárásban támadhatta volna meg az adós, azonban erre nem került sor. Ebből következően annak nincs jelentősége, hogy az adóhatósági eljárással kapcsolatos iratokat beszerezte-e a bíróság, vagy sem.
- 28 Az sem befolyásolta a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2012. május 8-ától kezdődő fennállását, hogy utóbb az adós személygépkocsiját az adóvégrehajtási eljárásban értékesítették. Ennek csak akkor lenne jelentősége, ha az így befolyt összeggel az adós adóhatósággal szembeni teljes tartozása kiegyenlíthetővé vált volna, mert ebben az esetben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet is megszűnt volna. Ez azonban nem következett be, mert a felperes kérelmére - a még fennálló tartozásra hivatkozással - indult meg a felszámolás.
- 29 A Kúria megítélése szerint a felülvizsgálati kérelemben állított okokból a jogerős ítélet nem volt jogszabálysértő, ezért azt a Kúria az rPp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Záró rész

- 30 Az alperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely a felperes jogi képviselétével felmerült munkadíjból áll. A munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3)-(6) bekezdése alapján állapította meg.
- 31 A Kúria tárgyaláson kívül hozta meg ítéletét.

Budapest, 2018. március 6.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k.
előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: